

# LLIBRES

**Carolina Batet Company**

## EL CASTELL TERMENAT D'OLÈRDOLA

Edita: Museu d'Arqueologia de Catalunya, amb el suport de l'IEP, Caixa Penedès i l'Ajuntament d'Olèrdola.

Aquestes pàgines dedicades a les edicions penedesenques no tenen per costum fer-se ressò dels llibres que publica el mateix Institut, tan sols perquè no s'escau parlar de nosaltres mateixos i voldriem esperar que fossin altres els que ens diguessin –retrets o floretes– què pensen de la nostra feina. En aquest cas, però, farem una excepció, no sols pel caire especialment notable del treball, sinó també pel fet que es tracta d'una iniciativa amb la qual es va voler honorar el nostre Institut tot convidant-lo a participar en l'edició d'un llibre que parla justament de l'indret que tots considerem com la mare històrica del nostre Penedès.

Més enllà dels treballs dels romàntics, Milà el primer, i de les memòries especialitzades sobre les recerques arqueològiques portades a terme, d'Olèrdola amb caràcter monogràfic no teníem gaire cosa més que les diverses edicions de la guia del doctor Ripoll, treball certament notable però amb molts anys al damunt i de caire més esquemàtic i pràctic per a realitzar la visita al conjunt monumental que no pas d'anàlisi divulgativa de l'espai arqueològic olèrdolenc.

Amb aquest treball de Carolina Batet el Museu d'Arqueologia de Catalunya enceta una nova línia per tal de plantejar-se la temàtica d'un conjunt com l'olèrdolenc no pas amb una obra global, sinó en base a monografies

sobre aspectes temàtics concrets, en el cas que ara ens ocupa sobre el castell en l'espai medieval, sense que això vulgui significar deixar de banda aspectes tan interessants com el d'Olèrdola en la historiografia medieval catalana –aquella “Cartago Vetus” que tant agradava al nostre Pere Alagret–, aspecte al qual qui això signa va dedicar una comunicació en una de les darreres Jornades d'Estudis Penedesencs, plenament superada ara per la magnífica síntesi sobre el tema de Carolina Batet.

El volum, acompanyat d'un disseny acurat i agradós que en fa més plaent la lectura, és, per una banda, un posar al dia de l'estat de la qüestió en base a les dades arqueològiques, però també porta a terme una recerca acurada sobre el conjunt de la documentació medieval que ens parla del castell termenat. Una segona part ens facilita una perspectiva historiogràfica més àmplia del tema amb un caire de divulgació prou destacable, així analitza el paper d'Olèrdola en l'expansió del comtat de Barcelona, i ens parla del feudalisme en aquest espai i del treball i la vida dels pagesos en aquest entorn. Un darrer apartat fa referència a Olèrdola a la baixa edat mitjana, amb la parròquia de Sant Miquel i fins al naixement de Vilafranca. Conclusions, una àmplia bibliografia i, especialment, un acurat complement gràfic d'imatges, mapes i gràfics complementen l'edició.

Com remarca l'autora a l'hora de la síntesi, Olèrdola conserva encara un alè de misteri i manté una colla d'interrogants oberts, i és justament aquest caire el que en fa més atractiva la tasca que es porta a terme al Museu d'Arqueologia de Catalunya allí situat. No és únicament la labor de museu, sinó també la promoció de campanyes de treball que ens

han d'ajudar en la recerca de nous aspectes d'un espai històric situat en la base del nostre passat. L'inici d'aquesta col·lecció de monografies no podia començar amb més bon peu i ens fa esperar, amb el suport del nostre Institut si és possible, noves i interessants publicacions de temàtica olerdolenca.

J. M. L.

### Francesc Pujols

## EL NUEVO PASCUAL O LA PROSTITUCIÓN

Ed. Andana. Vilafranca del Penedès.

S'estrena una nova empresa editorial vilafranquina amb la recuperació d'aquesta "raríssima avis" publicada el 1906 per un jove Pujols que es traduïa el nom pel d'Augusto de Altozanos. A destacar que es tracta de la recuperació d'una obra que es considerava gairebé perduda. Al seu darrere un Pujols que es pot identificar amb el protagonista del llibre; com diu Artur Baldé i Desumvila al pròleg: un home innocent que no pot deixar de ser-ho, tot i els desigs de malícia, demostrant així que no és la voluntat, sinó el temperament i l'atzar els que determinen la conducta humana.

Pàgines endins, el lector es troba amb una prosa on la realitat ens porta a la poesia i aquesta s'enfila fins a la filosofia. Una narració que tot d'una atura els fets per entrar en un tema de reflexió (els obrers morts en ensorrar-se una casa. *Llibre III*, pg. 46 a 48), mentre en altres moments se'n va d'un tema a l'altre en tan sols una frase.

A l'hora de la veritat veiem com aquest d'*El nuevo Pascual* no és, però, el nostre Francesc Pujols, observem que es tracta sols d'una atzagaiada de joventut que té únicament un valor arqueològic, qui sap si antropològic,

un llibre d'aquells que cal tenir però que no paga la pena de llegir. A Joan Fuster la prosa de Pujols li feia saltar els ploms: "[...] Torras i Bages no entendió la «tradició catalana», ni a Llull, ni a Vicent Ferrer, ni a Eiximenis, ni a Vives, ni siquiera a Balmes. Y menos aquel divertido paseante de las Ramblas, llamado don Francesc Pujols. Este individuo, divertidísimo y divertidísimo como escritor, fue un colosal analfabeto que engañó a todos: a don Eugeni d'Ors, en parte, y al señor Josep Pla, de Palafurgell... Y el máximo tebeo del siglo, en catalán, fue el «Concepte General de la Ciència Catalana», o algo por el estilo. Y todo fue una mera retórica. Ni d'Ors había leído a Llull, ni a Vives, ni Pujols habían leído nada. [...]» (Joan Fuster "El nuevo espolio", a *La Vanguardia*, 29 de setembre de 1983).

El nostre Pujols és el de l'anecdolari i les tertúlies, especialment la penya de l'Ateneu Barcelonès, anecdolari que aplegaria Rossend Llates al *Llibre de l'humor català* (Ed. Selecta. Barcelona 1953). El nostre Pujols és aquell que el 16 d'abril de 1936 escrivia a *Mirador* la seva "Hiparxiologia dels Xiquets de Valls" i ens parlava de Ramon Llull, d'Aristòtil i altres per remarcar que Catalunya alça en els castells una escala de la vida de carn i ossos, i concretava allí els fets reals i positius en l'ordre científic, però també en el material, amb carn humana. Pujols ens deia que un castell és la imatge més plàstica de l'escala ortobiològica de la hiparxiologia o ciència universal catalana.

I, sobretot, el nostre Pujols és aquell que no va anar a la Primera Exposició d'Art del Penedès, el que hi havia de fer el 5 de setembre de 1926 la conferència de cloenda sobre "L'art i el Penedès" i se'n va oblidar, fet que va permetre a Josep Estalella clausurar la mostra amb quatre paraules més, improvisades, sobre el que ja havia dit pocs dies abans, el 22 d'agost, en la que aviat esdevindria celeberrima dissertació sobre l'avantprojecte d'uns estudis

penedesencs. Pujols va donar el text per a ser publicat en el volum-memòria d'aquella I Exposició, però el títol no tenia res a veure amb el que va ser anunciat i objecte de l'oblit. Es tracta d'aquell *Influència de Vilafranca del Penedès en la Catalunya moderna* que tots els vilafranquins anàvem a llegir, mig d'amagat, quan ens trobàvem en hores baixes i que la llibreria l'Odissea –impulsora del projecte d'aquestes edicions Andana– va reeditar a l'abril del 2003 amb un ampli estudi introductori en el qual Joan Cuscó s'estestava a fer-nos entendre el projecte de solitud vital de Pujols, i un epíleg on Fonxo Blanc s'entestava a fer-nos entendre únicament que Pujols era un exemple de rendista agrari dictador (és a dir, que dictava).

Comptat i debatut, llegir Pujols no fa mal, però intentar entendre'l i treure'n conclusions no sembla, ara per ara i tal com està el món, un exercici especialment aconsellable.

J. S. i B.

### Pere Alagret i altres

## 10 CONTES DE FESTA MAJOR

Ed. Vilatana. Vilafranca 2005.

L'editorial vilafranquina Vilatana, que en els darrers anys s'ha especialitzat en l'edició de contes infantils de temàtica popular i festamajorenca en la col·lecció Cercavila i en la castellana Cercamón, ja va acollir fa uns anys en un volum únic un bon grapat de contes que havia publicat de forma individual; ara hi ha tornat amb una nova selecció amb il·lustracions de Marta Casas, absència de color i una tipografia i enquadernació més rigorosa, tot i que conservant els apèndixs pedagògics i les ressenyes històriques que han caracteritzat les produccions infantils de Vilatana. Tot indica que és un volum pensat per a un lector una mica més gran, aquell noieta o noieta que s'ha

d'anar acostumant a entrar en llibres no tan explícitament infantils.

El procés encara resulta més interessant pel fet que alguns dels contes aquí aplegats –com és el cas dels de Pere Alagret, de Jordi Cubillos i de Joan Cercó– no han estat publicats prèviament a la col·lecció Cercavila, de manera que cal accedir-hi a través d'aquest volum. A hores d'ara, sembla igualment remarcable com aquesta iniciativa, en volums solts –i arriben ja a la trentena de títols– o en l'edició conjunta que ara comentem, ha sabut fer sonar tots els registres de la festa, des dels més característics fins a temàtiques, com podria ser el dinar de Festa Major, que resulten més tangencials a l'estricta argumentació folklòrica. Remarquem encara com no hi ha cap autor que hagi repetit i a hores d'ara ja es pot dir que bona part de les figures significades de la cultura popular catalana hi han dit la seva, sense oblidar noms tan remarcables com el d'Aurora Díaz Plaja, malauradament ja traspassada, Carles Duarte o Vinyet Panyella.

Com ja s'havia fet amb el text del Drac i la Mulassa de la vilafranquina Dolors Calvet, el volum recupera un text d'altre temps, en aquest cas de l'impressor i escriptor vilafranquí Pere Alagret i Vilaró, una mena de conte que ell feia passar per històric sobre els vestits nous dels gegants de Vilafranca. L'havia recollit en el seu *Records de la infantesa*, un volumet breu publicat a casa seva el 1893 i que aplegava poc més de mitja dotzena de fets del seu record, una mica amb el mateix caire dels *Jocs i joguines*. *Records de la infantesa* que Eduard Vidal i Valenciano havia publicat a Barcelona aquell mateix any. Ara el text d'Alagret ha estat revisat i adaptat a un públic lector infantil, però sense perdre aquell caire d'ingenuïtat tan característic de la prosa d'Alagret quan utilitza la llengua catalana, és a dir, quan parla de les coses de casa.

J. M. L.

**Juan Carlos Borrego (\*)**

## L'ORDAL I LA DEPRESSIÓ PENEDSENCA. 20 RUTES DE SENDERISME I BTT

Ed. Piolet. Barcelona 2005.

Quan en Joan Carles em va comentar que estava enllestit un llibre de rutes de senderisme per l'Ordal i em va demanar el pròleg haig de confessar que el primer sorprès vaig ser jo. Coneixia la seva labor al Grup d'Investigadors de les Roquetes del Garraf, on em va plaure anar a donar una conferència amb motiu dels actes del "Divinum", una iniciativa que, com tantes altres en el nostre país, va començar amb empena i després s'ha quedat encantada. En qualsevol cas, em va servir per conèixer la seva tasca a les Roquetes i les publicacions que tiren endavant, però haig de confessar que desconeixia que a l'amic Joan Carles li quedessin hores per anar a trescar, i me l'imaginava més caminat per la platja que no pas pujant les muntanyes de l'Ordal.

Mai coneixem prou bé les persones, de manera que quan vaig tenir els textos del llibre a les mans per tal d'engiponar unes línies de pròleg va arribar la segona sorpresa, la d'un llibre intens i viscut. Aquest no és un volum habitual, tot i que d'un caire proper referit a altres indrets del nostre territori n'hi ha, sortosament, tota una colla de publicats. Ben al contrari de la labor sedentària dels que es dediquen a l'escriptura, aquest és un volum que neix de l'experiència pràctica d'haver realitzat el seu autor un conjunt de rutes, d'haver pres notes sobre les seves característiques, i finalment d'haver-ho posat tot en net i per escrit. Així hauríem de dir que aquest és un llibre físic, que reclama el moviment a l'hora de la seva confecció i també en el moment de la seva utilització; no es tracta, per tant, d'un volum de prestatgeria, sinó de motxilla, sempre a punt per sortir a conèixer els racons de la nostra geografia.

Tota la gent d'aquest país devem molt a l'excursionisme, una activitat amb tonalitats esportives al costat d'altres d'obligament culturals que a la segona meitat del segle XIX els homes de la renaixença van començar a posar en pràctica. N'és el pare Jacint Verdaguer trescant pel Pirineu i gairebé podríem dir que Manuel Milà i Fontanals en seria l'avi, tot i el seu extraordinari volum corpori que no li facilitava l'exercici físic, però no hi havia estiu que no se n'anés a tombar per masies i nuclis rurals a la recerca de cançons populars. Durant tot el segle XX l'excursionisme es relaciona directament amb iniciatives catalanistes, amb una voluntat de recerca de l'esperit en el coneixement de la terra en versió directa, però també d'estimació pels trets que ens són propis i que, es miri per on es miri, són els que a nivell de comarca identifiquen una comunitat humana. Potser és per això que Joan Carlos Borrego es planteja d'entrada quin és el sentit de l'àmbit geogràfic d'aquesta guia, un Ordal i una Depressió penedesenca que ell proposa estirar fins al Baix Penedès i que no es correspon amb un únic espai comarcal, com s'escauria si la comarca fos el resultat d'un concepte estrictament geogràfic i no pas tan marcadament administratiu.

En realitat, la geografia és molt a prop de la nostra història, quan parlem d'una exposició sobre Olèrdola, al Museu d'Arqueologia, o quan ho fem del Penedès històric, el que ara reivindiquem com a vegueria pròpia, juntament amb l'Anoia o la Conca d'Òdena, comarca amb la qual mantenim notables vincles. Heus aquí una incidència directa de la geografia i l'entorn en la vida de tots nosaltres, en la configuració de la història de la nostra terra del Penedès. Dic tot això perquè és evident que l'exposició s'afartarà de tombar, n'estic convençut, i arreu del Penedès hauran d'entendre que la seva exposició està ben justificada perquè el que allí hi ha, la geografia natural i humana, és la que imposa el seu criteri, l'origen del nostre Penedès.

Paga la pena en el llibre la lectura de les notes introductòries en les quals l'autor, a més de donar els referents de plantejament i metodologia, es planteja temes prou dignes de reflexió com és el cas de la conversió de part dels espais boscos en urbanitzacions, sovint peatge del "desarrollisme" metropolità de les darreres dècades del segle XX. Vet aquí un motiu de reflexió per a tots plegats del que n'hauria de derivar algun plantejament de futur.

Comptat i debatut, aquesta és una guia àgil, ben estructurada i remarcada amb un notable detallisme en la descripció de tots els aspectes de cadascuna de les rutes. En definitiva, un treball que encomana l'entusiasme del seu autor, la voluntat de transcendir per fer de la passejada dominical un exercici de coneixement i estimació a la terra que ens és pròpia i a la natura que, ara per ara, encara se'ns mostra en indrets com l'Ordal i la Depressió penedesenca, prou viva per fer sentir a qui s'hi endinsa la intensitat de l'existència vital.

De l'Ordal, en podria explicar una munió d'anècdotes, però no són d'excursionista. Per a mi, home sedentari com es pot observar, l'Ordal era aquella carretera que havia fet quaranta vegades, ara amb l'autobús cap a Barcelona, a estudiar a la universitat quan encara no funcionava l'autopista, o amb el camionet de casa, carregat de bocois a repartir vi per les tavernes d'aquests móns de Déu, amb sortida a les sis del matí i primera parada a l'Ordal per a fer el tragueta –"carajillo" i copa, com era d'obligació, tots els camioners i en dejú–; sort que eren uns personatges, els camioners, disposat a aguantar-ho tot, i tenint en compte que la potència dels camions era tan minsa que no podien pas tornar de Barcelona plens perquè no haurien pogut pujar les anomenades paelles del port. I sort que no hi havia qui fes bufar. El d'aquest llibre és un altre Ordal, el de la natura. Amic Joan Carles, grà-

cies per haver-me deixat posar pròleg al llibre i per haver acceptat la nostra invitació de venir a presentar-lo avui a Vilafranca.

J. S. i B.

(\*) Parlament de presentació del llibre a l'auditori del Museu de Vilafranca el dia 13 de maig del 2005.

**Luis María de Nín i Mañé**

## RESEÑA HISTÓRICA, AGRÍCOLA, COMERCIAL Y SOBRE USOS, COSTUMBRES Y TRADICIONES DE LA VILLA DEL VENDRELL

Ed. Ajuntament del Vendrell. 2005.

Amb motiu de la inauguració de la nova Biblioteca Popular del Vendrell, de nom Terra Baixa, s'ha portat a terme aquesta edició facsimil del que fou el primer estudi local vendrellenc, publicat a casa de Francisco Sugrañes, a Tarragona, el 1888.

Endinsats en la lectura de les seves prop de quaranta pàgines ens sorprèn d'entrada que el treball no caigui en la fàcil glosa èpica o lírica, sinó que s'endinsi en una descripció pausada però breu de la realitat vendrellenca. Amb la mateixa normalitat que comenta la realitat d'aquell moment es refereix a situacions i esdeveniments històrics sense cap base certa, sobre referències sovint orals, a la vegada que salta d'un període a l'altre sense escarafalls ni justificacions, talment com si volgués dir-nos que ens explica sols el que sap.

Tan sols el final esdevé esquerp, amb referències de detall als fets de les guerres carlines i amb un acabament sobtat, sense cap mena de conclusió, com correspon a un treball que no va ser elaborat amb criteri històric, sinó

sols amb voluntat de crònica. Una crònica que, sortosament, ara hem recuperat tot i que era de sempre un punt de referència bibliogràfica per als estudis del nostre passat històric.

J. M. L.

seus finals oberts de sempre, aquells que ens recorden que la vida continua i que la història, de la qual Marsé ens ha ofert un bocí, no s'ha acabat aquí.

J. S. i B.

**Juan Marsé**

## CANCIONES DE AMOR EN LOLITA'S CLUB

Ed. Areté. Barcelona 2005.

El novel·lista del Guinardó barceloní, bona part de l'any amb residència a Calafell, ens ofereix en aquest treball creatiu una nova mostra –potser d'ambició menor en aquest cas– de la seva capacitat per a recrear situacions, espais i entorns. En aquesta oportunitat ens sorprèn la insistència de la seva gairebé volguda inhibició formal amb una prosa que combina de forma gens acadèmica interrogacions i admiracions (pàg. 56), o que canvia de veu narrativa (de la tercera habitual al llibre a la primera) sense cap indicació de guió de diàleg (així quan a la pàgina 67 es refereix a “mi hermano” i veiem que ha canviat de registre).

Marsé és aquí més penedesenc que mai, amb referències a cançons de la vilafranquina Glòria Lasso “cantante oriunda del Penedès” (pàg. 71 i 85), i encara, a les darreries de la novel·la l'esment d'un establiment a mig camí entre Sitges i Vilanova. Tot plegat detalls formals característics de l'aspror de pinzellada gruixuda tan habitual, cada cop més habitual potser, de la prosa de Marsé, però que al lector li arriben amb una intensitat directa, la que ell sap prémer de la vida senzilla i sovint miserable dels seus personatges, dels seus perdedors de sempre. És el Marsé agre portat per l'enyor del pas del temps i per una realitat que no plau ni al protagonista ni al seu creador, amb els

**Rosa Congost i Llorenç Ferrer (Ed)**

## HOMENATGE AL DR. EMILI GIRALT I RAVENTÓS

Estudis d'Història Agrària. Ed. Universitat de Barcelona 2004.

La revista *Estudis d'Història Agrària*, fundada pel doctor Emili Giralt, conjuntament amb el Servei de Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona en la seva col·lecció Homenatges, ha publicat aquest ampli volum d'homenatge de prop de mil pàgines que ha comptat amb el suport de diverses universitats i institucions catalanes. La publicació s'enceta amb una nota dels editors i una àmplia biografia a càrrec de Rafael Aracil i Antoni Segura. Tot seguit és Pedro Ruiz Torres qui recorda la figura de Giralt, de qui fou alumne en els anys que el vilafranquí va ser catedràtic a València. Prou interessant és l'aproximació bio-bibliogràfica a l'obra del mestre vilafranquí, tot i que, com sabem, no s'ha prodigat en excés en la seva producció escrita; a les dades acadèmiques s'afegeixen una cinquantena de publicacions pròpies i la seva direcció o participació en una dotzena d'obres col·lectives, la darrera de les quals –aquí encara no referenciada– és la història agrària dels Països Catalans que dirigeix en l'actualitat.

En una segona part, contribueixen a l'homenatge una seixantena d'investigadors amb un conjunt de treballs que són la mostra més evident de l'escola que ha creat Emili Giralt en el tema dels estudis d'història agrària. Entre tots aquests assenyallem un estudi de Ramon

Arnabat sobre la desamortització eclesiàstica a Catalunya durant el Trienni Liberal, 1820-1823; un de Josep Colomer sobre la formació d'un paisatge i en concret el procés d'especialització vitícola a la Catalunya prelitoral, o un de Llorenç Ferrer sobre Magí Pladellorens. En síntesi, un volum esplèndid i un motiu de felicitació i reconeixement al doctor Giralt per tants i tants anys de mestratge incansable.

J. S. i B.

### Helena Batlle i altres

## LLUÍS MARIA GÜELL 1909-1921

Ed. Ramon Nadal. Vilafranca 2004.

La inauguració d'una exposició antològica del gran paisatgista fill de Vilafranca a la sala del Fòrum Berger-Balaguer de Caixa Penedès va servir per a presentar aquesta excepcional edició, que ha estat possible amb la contribució de Caixa Penedès i l'Ajuntament de Vilafranca. L'extensa producció de Güell, actiu durant dècades, ha suposat la necessitat familiar de procedir a un intent de catalogació d'aquesta labor plàstica tan àmplia, però el llibre no n'és el catàleg raonat, tot i que no hauria estat possible sense una tasca de recerca inicial. A partir d'aquí, la qualitat en el disseny i la reproducció de les obres i la cura per tal que cada peça resti situada en el punt que el text comenta, ens parlen d'una feïnada ingent i tan difícil com d'obligat reconeixement.

Francesc Fontbona ha elaborat en el volum un treball a l'entorn de la magnitud del personatge: el pintor, el vilafranquí il·lustre, el director de l'Escola Massana, l'avantguardista cultural... i l'observa en l'entorn d'*"helix"* i en el primer mestratge de Jaume Busquets, al qual seguiran els contactes amb Joaquim Mir i amb el Cercle Artístic de Sant Lluc, del qual no hem d'oblidar que era consiliari mossèn Manuel

Trens. Per la seva banda, Maria Lluís Borràs centra el seu treball en la producció del mestre durant les dècades dels anys vint i trenta, des de l'aprenentatge a la I Exposició d'Art del Penedès fins a l'acabament de la guerra; així el 1933 trobem Lluís Maria Güell exposant al Casal vilafranquí, amb una conferència de presentació a càrrec de mossèn Trens.

Tot seguit és Helena Batlle qui ressegueix la trajectòria de Güell durant les dues primeres dècades de postguerra, fins que s'incorpora a l'Escola Massana, allí veu la personalitat polifacètica de l'artista, promotor i membre actiu de la vida cultural del seu temps, però també constant amb el paisatge i obert a perspectives com la pintura mural religiosa, la qual podem admirar al Santíssim de Santa Maria de Vilafranca, a l'Asil Inglada Via o a les esglésies de Salou i de Ribes de Fresser. Clou el volum el treball de Francesc Miralles sobre el gairebé mig segle que va del 1956, quan Güell assumeix la direcció de l'Escola Massana, fins al moment de la seva mort, una etapa àmplia, de maduresa, que conjunta la tasca pedagògica amb la intensitat creadora. El llibre es complementa encara amb una àmplia i ben detallada cronologia, una bibliografia dels treballs essencials i la versió castellana i anglesa dels textos.

Els que vam tenir la sort de poder conèixer, ni que fos d'esquitllentes, Lluís Maria Güell, sabem de la seva infinita senzillesa, que es remarca també a les pàgines del llibre, i de la simplicitat amb la qual acollia tothom. No era home d'homenatge, però un volum com aquest creiem que li hauria plagut, no pas amb sentit propi i personal, sinó com a just reconeixement, en imatges i amb els complets treballs de quatre estudiosos de l'art català, a una trajectòria digna d'admiració i la remarca familiar dels seus fills que amb el treball de recerca i catalogació l'han fet possible. Llàstima que el volum, inicialment obsequiat per Caixa

Penedès, hagi tingut després una distribució molt desordenada i sigui ara com ara impossible de trobar ni tan sols en llibreries.

J. S. i B.

**Paton Soler**

## APLEC DE VERSIONS/CANÇONS DE VINT ANYS

Ed. Al·leluia Records Drak Trak Músic.

Tot i que els nostres coneixements musicals són tan inexistents que no arriben ni al gra de Mill –d'acord amb una imatge manllevada d'Antoni Sabaté– no volem deixar d'esmentar aquesta edició en dos CD de la totalitat dels treballs enregistrats pel cantautor

vilafranquí Paton Soler, un total de tretze treballs des del 1986 que en va veure el primer fins al darrer enregistrament, de l'any 2004. Amb el complement encara d'algunes cançons procedents de treballs compartits.

En total 56 temes, alguns remasteritzats de vells "singles" o de llargues durades en vinil, que posen al nostre abast la totalitat de la producció d'aquest músic penedesenc i ens ofereixen una perspectiva diversa i àmplia de gairebé vint anys de labor creativa continuada, amb un caire ben característic, d'estil propi, que, tot escoltant aquests enregistraments, hom pot imaginar com en Paton l'ha anat definint i concretant amb notes específicament pròpies.

J. S. i B.